

اثر تغییر اقلیم بر نیاز آبی، تاریخ کاشت و توان رقابتی گندم با علف های هرز C۳ و C۴

فرشاد ابراهیم پور^۱، الناز خشنود*^۲، سجاد سعیدی پور^۳

۱-استادیار دانشگاه شوشتر، ریس شورای پژوهشی دانشگاه پیام نور

۲-دانشجوی دکتری زراعت دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

۳-دانشجوی دکتری زراعت دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

چکیده

کشاورزی و تولید محصولات زراعی یکی از عوامل بسیار وابسته به شرایط آب و هوایی است که احتیاجات انسان را از جهات مختلف تأمین می نماید. اقلیم بیانگر متوسط دراز مدت پارامترهای هواشناسی نظیر دما، رطوبت، بارندگی، نور و باد می باشد که پدیده ای است ناپایدار و هر ساله ثابت، پایداری عملکرد گیاهان زراعی و سازگاری آنها را تحت تاثیر خود قرار می دهد. حال اگر روند این تغییرات سریع باشد چون گیاهان نسبت به سایر موجودات زنده امکان فرار از شرایط نامساعد را ندارند، بنابراین زیان بیشتری را متحمل خواهند شد. یکی از اثرات غیر مستقیم تغییر اقلیم در رابطه با روابط آبی گیاه می باشد که افزایش دما ناشی از گازهای گلخانه ای با افزایش دما ناشی از گازهای گلخانه ای با افزایش نیاز اتمسفری گیاه، افزایش تبخیر و تعرق بالقوه و بالفعل منجر به مصرف بیشتر آب توسط گیاهان زراعی یا به عبارتی افزایش نیاز آبی در گیاهان می شود که تحت شرایط خشکی و خشکسالی سالهای اخیر از خصوصیات زیان بار افزایش درجه حرارت در مدیریتهای زراعی خواهد بود. همچنین افزایش دما اثرات غیر مستقیم دیگری بر رشد و عملکرد گیاهان زراعی نظیر کاهش رطوبت خاک، افزایش تنش خشکی، تسریع در نمو یا زودرسی گیاه، کم شدن حاصلخیزی خاک، رقابت بیشتر علفهای هرز بالاخص علفهای هرز سمج C۴، کاهش جذب علف کش ها را توسط علفهای هرز و غیره خواهد داشت. بنابراین به طور کلی می توان نتیجه گیری کرد که انسان با مداخله خود در اکوسیستمهای طبیعی با تشدید سرعت اقلیم علاوه بر این که حوادثی از جمله خشکی، طوفانهای شدید، بالا آمدن آب دریاها، بهم خوردن تعادل در اکوسیستم های آبی، تخریب جنگلها و مراتع منجر می شود، باعث ایجاد مشکلاتی نیز در تولید محصولات زراعی و اکوسیستمهای زراعی می گردد.

کلمات کلیدی: تغییر اقلیم؛ نیاز آبی؛ تاریخکاشت؛ توان رقابتی.